

Тема: Господарсько-біологічні особливості великої рогатої худоби.

План

1. Розведення сільськогосподарських тварин.
2. Походження сільськогосподарських тварин.
3. Одомашнення тварин.
4. Створення порід.
5. Господарсько-біологічні особливості великої рогатої худоби.

1. Наука про розведення сільськогосподарських тварин розробляє теорію і практику племінної справи, вивчає питання поліпшення якостей тварин, методи їх розмноження і складається з таких основних розділів:

- походження та одомашнення сільськогосподарських тварин;
- спадковість і мінливість;
- конституція та екстер'єр;
- ріст і розвиток;
- вчення про породу;
- відбір та підбір;
- методи розведення й організацію племінної роботи;

2. Сільськогосподарські тварини походять від диких предків.

Велика рогата худоба – родоначальником худоби є дикий тур. Великий бик масою 800кг, з великою головою і масивними рогами, напрямленими вперед. Масть чорна або темно-бура, шерсть довга. Найближчі родичі свійської великої рогатої худоби – американський бізон, європейський зубр, буйвіл. Від європейського тура походять такі породи, як симентальська, червона-стєпова, голландська.

Вівці. Свійські вівці походять від 4 видів: муфлона, аркара, аргалі і гривастого барана. Європейські вівці походять від муфлона. Барани важать 40-50кг, а матки 30кг. Схрещування муфлона з матками асканійської породи виведено гірського мєриноса.

Свині. Європейські свині походять від європейських диких свиней, які стали родоначальниками довговухих й коротковусих свиней. Тривалість поросності свиноматки 117 днів, плодючість на опорос 4-6 поросят.

Кози. Основним родоначальником сучасних кіз вважають безоарову козу.

Коні. Предком свійських коней є тарпан в тому числі й кінь Пржевальського. Висота тварин у холці доходить до 135см. Ці коні живуть у степах косяками по 12-18 кобил під проводом одного жеребця.

Кролі. Родоначальником свійських кролів є дикий кріль.

Качки. Свійські качки походять від диких крижнів.

Гуси. Походять від дикої сірої гуски.

Кури. Ще Ч. Дарвін установив, що свійські кури походять від диких банківських.

3. Приручення і одомашнення диких тварин – це складний і тривалий процес який відбувався протягом переходу діяльності людини від полювання до осілого способу життя.

Одомашнення диких тварин зумовлювали причини:

- виснаження мисливських угідь;
- об'єднання общин і племен;
- концентрація великої кількості людей;
- зростання потреби в продуктах харчування.

Людина вклала в одомашнення тварин багато праці.

4. Порода є основною одиницею при класифікації сільськогосподарських тварин різних видів.

Порода – це створена працею людини досить численна група домашніх тварин, які мають спільне походження, господарсько-корисні ознаки, що стійко передаються за спадковістю.

У породі повинна бути достатня кількість тварин, зокрема племінних маток не менше: коні – 2000 голів, свині – 5 000, велика рогата худоба 5 000, вівці – 10 000 голів.

Порода повинна мати добрі якості перед усім високу продуктивність і повинна бути досить поширена. Вплив на формування особливості порід мають природно-географічні умови. Породи сільськогосподарських тварин мають свою структуру, основними складовими частинами якої є: відріддя, породна група, внутрішньо-породний тип, заводський тип, лінія, родина.

Класифікація порід.

За поширенням:

- широкого ареалу – по всій земній кулі;
- міжзональні – поголів'я менше, ніж у попередній групі;
- зональні – в одній певній зоні;
- локальні породи – в обмеженому регіоні;

За місцем виведення:

- низинні й гірські;
- степові та лісові;
- північні та південні.

За кількістю та якістю праці:

- примітивні;
- заводські;
- перехідні.

За напрямом продуктивності:

- спеціалізовані;
- комбіновані.

5.

- Худоба здатна споживати і засвоювати дешеві рослинні корми.
- На одиницю корму корови виробляють більше продукції для людини.
- Рослинний протеїн перетворює у тваринний 22-30%.
- Енергію корму в енергію продуктів харчування молочна худоба перетворює на 25%.
- Велика рогата худоба відрізняється витривалістю і пристосованістю до різних кліматичних умов.

Продуктивність: середньорічні надої від корови становлять 5 000 – 7000 кг молока, а рекордистки здатні давати його 25 000 – 27 000 кг і більше за лактацію. Молодняк при вирощуванні і відгодівлі забезпечує середньодобові прирости 1200 – 1500 г і більше. На виробництво 1 кг молока високопродуктивні корови витрачають 0,7 – 0,9 к.од.

Влітку велика рогата худоба значною мірою може забезпечувати потребу організму в поживних речовинах за рахунок зеленого корму, а взимку основою її раціонів є грубі та соковиті корми. За літній період господарства одержують 50% і більше загальної кількості молока.

Період тривалості життя худоби 35 – 40 років, тому її використовують довше ніж інші види сільськогосподарських тварин.

Питання для самоконтролю:

1. Хто є предками сучасних свійських тварин?
2. Які етапи одомашнення Ви знаєте?
3. Які зміни відбулися з тваринами в процесі одомашнення?
4. Що є елементами структури породи?
5. Які біологічні особливості має велика рогата худоба?
6. Класифікація порід за напрямом продуктивності?